

Zbirka nalog za srednje šole: MATEMATIKA

D. Grašek, M. Kožar, A. Tiegl: ELEMENTARNE FUNKCIJE, KOMPLEKSNA ŠTEVILA
Poglavlje III.: Potenčna funkcija, naloga 7

Naloga: Določi graf naslednjih funkcij:

Rešitev:

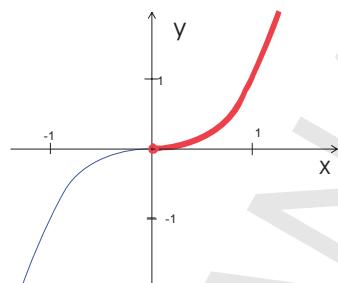
$$a) y = \begin{cases} x^3; x \geq 0 \\ -x^2; x < 0 \end{cases}$$

GRAF

Najprej narišem grafa:

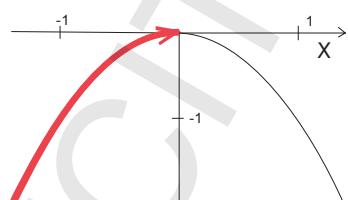
$y_1 = x^3$ in ga pojačam za $x \geq 0$

x	y
0	0
1	1
-1	-1

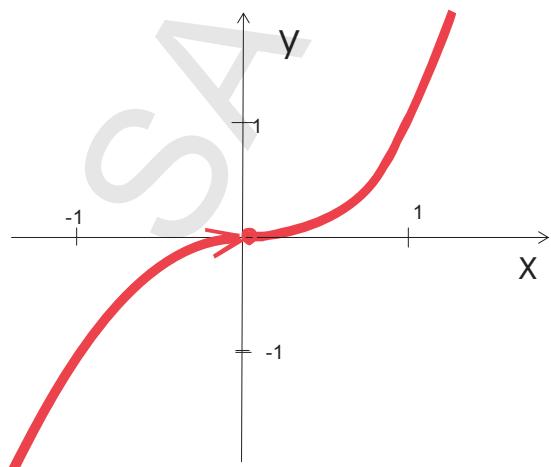

ter $y_2 = -x^2$ in ga pojačam pri $x < 0$.

x	y
0	0
1	-1
-1	-1

Sestavim oba grafa v končen rezultat:

Razlaga:

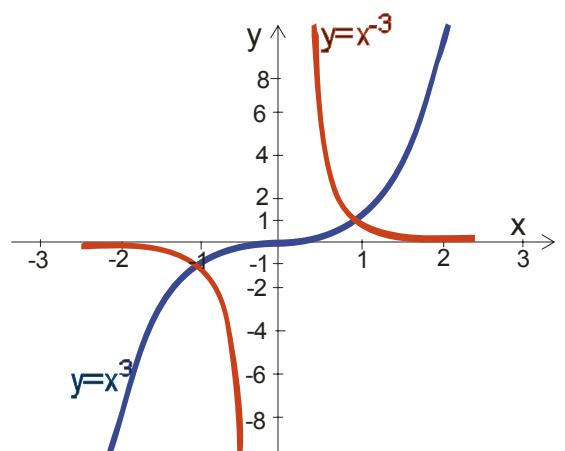
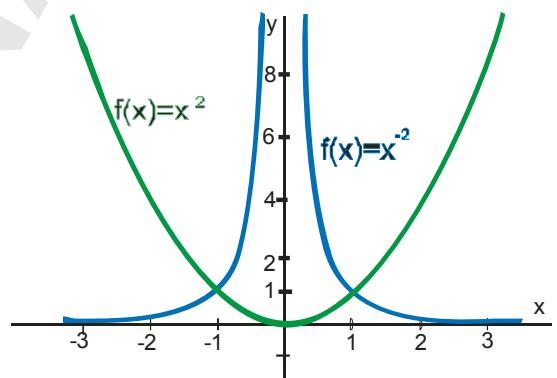
To je graf potenčne funkcije:

$$f(x) = x^n \quad n \in \{\pm 1, \pm 2, \pm 3, \dots\}$$

n sodo število n liho število

$$\begin{array}{ll} f(x) = x^2 & f(x) = x^{-2} \\ f(x) = \frac{1}{x^2} & f(x) = x^3 \\ \begin{array}{|c|c|} \hline x & y \\ \hline 0 & 0 \\ 1 & 1 \\ -1 & -1 \\ \hline \end{array} & \begin{array}{|c|c|} \hline x & y \\ \hline 1 & 1 \\ -1 & 1 \\ 0 & \text{POL} \\ \hline \end{array} \\ \begin{array}{|c|c|} \hline x & y \\ \hline 0 & 0 \\ 1 & 1 \\ -1 & -1 \\ \hline \end{array} & \begin{array}{|c|c|} \hline x & y \\ \hline 0 & \text{POL} \\ 1 & 1 \\ -1 & -1 \\ \hline \end{array} \end{array}$$

$$\begin{array}{ll} f(x) = x^{-3} & f(x) = \frac{1}{x^3} \\ \begin{array}{|c|c|} \hline x & y \\ \hline 0 & \text{POL} \\ 1 & 1 \\ -1 & -1 \\ \hline \end{array} & \begin{array}{|c|c|} \hline x & y \\ \hline 0 & 0 \\ 1 & 1 \\ -1 & -1 \\ \hline \end{array} \end{array}$$

Potenčna funkcija s premiki po x in y ter raztegom po y pa je:

$$f(x) = A(x - p)^n + q$$

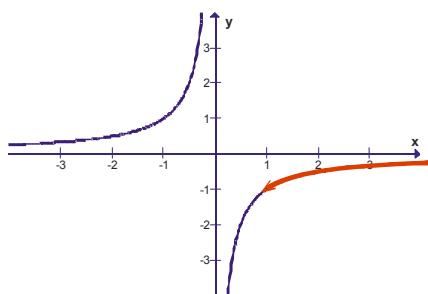
b)

$$y = \begin{cases} -x^{-1}; & x > 1 \\ -1; & -1 \leq x \leq 1 \\ x^{-1}; & x < -1 \end{cases}$$

GRAF

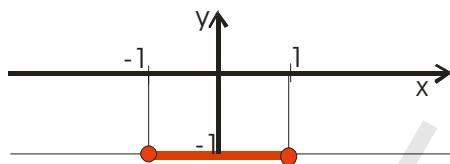
Najprej narišemo potenčno funkcijo:

$$y_1 = -x^{-1} = -\frac{1}{x} \text{ in jo na grafu za } x > 1 \text{ narišem pojačano.}$$

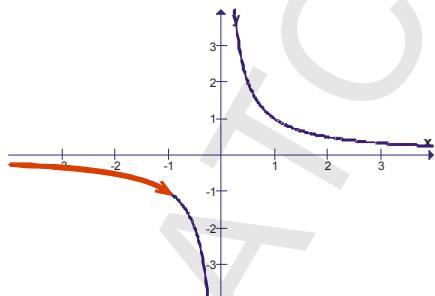
x	y
0	POL
1	-1
-1	1

Nato narišemo $y_2 = -1$. To je konstantna funkcija in jo narišem pojačano na intervalu $[-1, 1]$

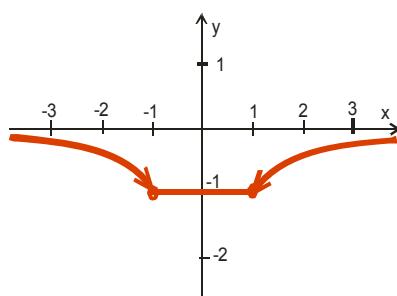
Končno narišem še graf potenčne funkcije:

$$y_3 = x^{-1} = \frac{1}{x} \text{ ter jo narišem pojačano na poltraku } x < -1$$

x	y
0	POL
1	1
-1	-1

Vse »SESTAVIM« v en graf in dobim rešitev naloge:

c)

$$y = \begin{cases} x^2 - 3; & -2 \leq x \leq 2 \\ 1; & x > 2 \\ -x - 1; & x < -2 \end{cases}$$

GRAF

Narišem posamezne funkcije:

$$\underline{y_1 = x^2 - 3}$$

N: $x^2 - 3 = 0$

$$(x - \sqrt{3})(x + \sqrt{3}) = 0$$

$$x_1 = \sqrt{3}$$

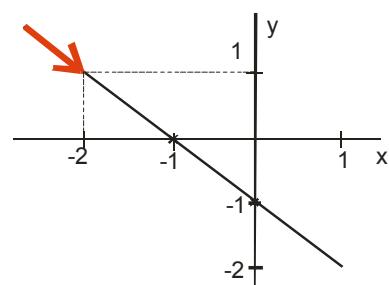
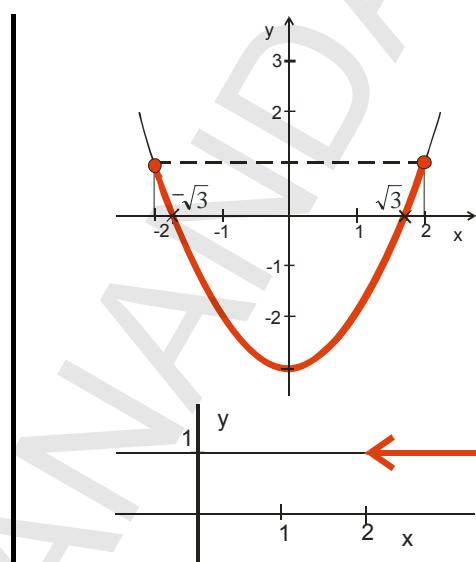
$$x_2 = -\sqrt{3}$$

ZV: $y(0) = -3$

$$\underline{y_2 = 1}$$

$$\underline{y_3 = -x - 1}$$

x	y
0	-1
-1	0

Sestavim v končni graf:

